

Forfatter: Goldschmidt, M. A.

Titel: Udrag fra Arvingen

Citation: Goldschmidt, M. A.: "Arvingen", i Goldschmidt, M. A.: *Arvingen*, udg. af Johnny Kondrup , Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, 1988, s. 26. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-goldschmidt01-shoot-idm140700593625632/facsimile.pdf> (tilgået 24. april 2024)

Anvendt udgave: Arvingen

de bringe os af Veien, før han gik hende imøde! Sæt, at hun nu vilde komme ind fra Haven! Nu kom de med Lys, og Menneskestemmer forjog den sælsomt opfyldte Stilhed, den hoitidsfulde Rædsel blandet med Fortrøstning og Længsel.

Karlene vare blevne udgravne af Rugen og Loftets Ruiner, og ingen af dem var kommen videre til Skade; men Fader havde under Udgravningen stødt sit Skuldebeen mod en Bjælke og maatte holde Sengen, skjøndt der ingen Fare var tilstede. »Det» havde dog ikke ment Andre end Herskabet, blev sagt paa Gaarden; jeg skulde ikke høre det, men hørte det alligevel! Skjøndt Alle – det troer jeg at turde sige – holdt af Fader, var der siden Moders Død en underlig, medynksfuld Tro paa, at med hende var Hjørnestolpen borte; en saadan Ulykke »vilde have mere».

Fader vilde ikke have min Reise opsat for hans Skyld, og det blev vedtaget, at Ritmesteren skulde ledsage mig; men nu vilde jeg saa nødig reise. Det var for mig, som om der etsteds var Fare, og saa burde Fader og jeg ikke skilles. Saadanne Følelser udtaler man ikke gerne; men Fader gættede alligevel min Tanke – maaskee fordi han havde en lignende – og sagde til mig: »Jeg ligger under Guds Himmel, og den falder ikke ned. Du ligger ogsaa under den, Axel, hvor Du saa gaar hen».

Saa reiste jeg da med Ritmesteren, og jeg maa lade ham, at han ikke gav mig lang Tid til at være vemodig. Det pinte ham overmaade meget, at noget Usædvanligt og Farligt var skeet paa Gaarden, uden at han havde været med, ja uden at han havde hørt det Ringeste derom før den næste Dag. Han var ikke istand til at forklare denne Omstændighed, og da han dog ikke kunde lade være at tænke paa Begivenheden, underholdt han mig med Beretning om en Mængde Indstyrtninger, blandt andre det store Jordskjælv i Lissabon. Enten det nu var hans Hensigt eller ei, saa lode de store menneskelige Lidelser snart Begravheden hjemme synes en ganske lille Hændelse. Selve Verden blev ogsaa saa stor, medens vi reiste fremad.

Men altsom vi nærmede os Kjøbenhavn, begyndte han at give mig mange Raad og Paalæg, som jeg vistnok vilde havt godt af at lægge mig paa Hjerte; men, desværre, jeg har glemt de fleste. Blandt Andet sagde han: »Nu kommer Du imellem en hel Mængde Kammerater, og staa Dig nu godt med dem, vær en brav Kammerat, naar det kni-

ber; men saadan egenlig Kammerat skal Du ikke være med nogen af dem, undtagen Du har prøvet ham vel.»

»Jeg har Valdemar,« sagde jeg.

»Ja, ham havde Du; men nu kommer Du mellem Andre. Tal frit med dem Allesammen; men hvis Noget gaaer Dig imod og Du er bedrøvet, saa kny ikke. Folkene i Escadronen gi'er Agt og lade nok, som om de have Medlidighed med Officieren; men bagefter snakke de indbyrdes og gjøre hans Miner efter; husk det.»

»Naar Du gaaer ud med Dine Kammerater, skal Du aldrig være mere flot med Penge end de. Der er mangen brav Karl, som ikke har Penge, og ham maa Du ikke trykke. Du skal aldrig tilbyde Nogen at tractere ham eller laane ham Penge; men kan Du gjøre En en Tjeneste, saa laan ham, men kræv aldrig, Kan Du huske det?»

»Jeg vilde endogsaa sige, at det er bedre, aldrig at laane ud; men det horer der Kunst til, hvis man har Penge.»

»Og saa er der endnu Et, det Første og Vigtigste; men det troer jeg ikke, det har nogen Nød med. Men det skader dog aldrig at prente Lectien rigtig ind: Aldrig bange. Det skulde gjøre mig meget ondt, om jeg horte, Du havde brækket Halsen, meget ondt, Axel; men hellere det, end om Du havde frelst den ved at være bange. Det er den sorteste Last næstefter at lyve og være utro – nei, ikke engang, fordi det kommer Altsammen af at være bange. Følg det, saa skal Du nok komme igjennem og faae den Smule Examen, og saa . . . skal vi see.»

Den Familie, hos hvem jeg skulde være i Huset, var en Toldmændsmand, en Justitsraad Bryggers, og den var bleven valgt, dels fordi den var noget beslægtet med os, dels fordi den boede paa Østerbro; thi det ansaaes ikke for rigtigt, at jeg, der var vant til Landet, skulde indespærres i den snevre By.

Ritmesteren havde kjendt Fruen i hendes Ungdom og havde undervejs forberedt mig paa, at hun var meget smuk, hvilket dog i hans nuværende Egenskab af befuldmægtiget Formynder og Værge ikke var ham videre behageligt; thi, sagde han, de Smukke i Kjøbenhavn ere mere til Stads end til Husbehov, og med dem kan man aldrig rigtig komme til at være strix efter Reglementet. Ved vor Ankomst bleve vi imidlertid modtagne af en temmelig høj Dame, ikke egenlig mager eller skarp; men Bensystemet traadte stærkt frem, og med Ungdommens Rundhed og Farve var ogsaa ethvert Spor af Skjøn-